

ВІСНИК РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОЗОРОСТІ

Випуск 6. Листопад 2017

Пропонуємо вашій увазі п'ятий випуск аналітично-інформаційного продукту Міжнародного центру перспективних досліджень – «Вісник регіональної прозорості», який розроблено в рамках реалізації проекту «Транспарентність, фінансове здоров'я та конкурентоспроможність місцевого самоврядування в Україні», що реалізується МЦПД та словацькою недержавною неприбутковою організацією INEKO за фінансової підтримки Посольства США в Україні.

У віснику ви зможете ознайомитися з напрацюваннями Проекту та його перебігом, а також з різноманітними матеріалами, присвяченими підвищенню прозорості, фінансової спроможності та конкурентоспроможності місцевих органів влади, а також питаннями, пов'язаними з висвітленням реформи децентралізації.

У цьому випуску пропонуємо матеріали, що стосуються:

- ✓ Скільки хмельничанам обходиться висвітлення своєї діяльності міськрадою?
- ✓ Скандали, бійки та порушення закону: як одеські депутати голосували за отримання мільярдного кредиту
- ✓ Допорогові мільйони підрядників у Чернівцях або як виконати роботи без працівників
- ✓ Виконком Івано-Франківської міськради готовий удвічі переплатити ФОПу за комп'ютерні сервери
- ✓ Питання стосовно досягнення прозорості місцевого бюджету

Фінансове здоров'я бюджетів міст та регіонів України: презентація рейтингу

2

Дорога медицина: за 2 місяці витратили 64 мільйони для медзабезпечення на Буковині

4

Підприємство, яке підозрюють у привласненні грошей із бюджету, виграло торги на ремонт вулиці Волкова у Черкасах

5

Презентація результатів прозорості регіонів відбулася у стінах Хмельницької обласної ради

7

«Шахта Надія» як це було:

10

Деякі питання стосовно досягнення прозорості місцевого бюджету

13

СЛІДКУЙТЕ ЗА ОНОВЛЕННЯМ НАШИХ РЕГІОНАЛЬНИХ РЕЙТИНГІВ!

Рейтинг найбільш прозорих 50 міст
України та 22 областей
<http://transparency.icps.com.ua>

Рейтинг найбільш фінансово спроможних
областей та міст України
<http://budgets.icps.com.ua>

Рейтинг областей за рівнем розвитку
регіонального бізнес-середовища
<http://competitiveness.icps.com.ua>

Фінансове здоров'я бюджетів міст та регіонів України: презентація рейтингу

Міжнародний центр перспективних досліджень спільно з Інститутом соціальних та економічних реформ (Словаччина) презентує перший в Україні рейтинг бюджетної прозорості найбільших міст та регіонів в рамках проекту «Транспарентність, фінансове здоров'я та конкурентоспроможність місцевого самоврядування в Україні».

Як зауважив експерт Міжнародного центру перспективних досліджень Єгор Киян: «Показник фінансового здоров'я варіюється від 0 і до 10 балів. Ми бачимо, що зараз середній показник по містах – це 6 балів, а середній по регіонах – 5,9 балів. у 2015 році цей показник по містах був 5,6, а по регіонах – 6,4. Тобто, за підсумками 2016 року фінансове становище по містах поліпшилось, а в регіонах – погіршилось»

«Однією з основних причин покращення бюджетів по містах – це стала децентралізація, яка дозволила місцевим органам влади використовувати додаткові фінансові ресурси, а щодо погіршення у загальному значенні становища областей, то тут мало вплив збільшення видаткової частини бюджетів», – зазначив Киян. За словами експерта, використання відповідними муніципальними органами єдиного підходу та створення комітету для збору та централізації інформації є надзвичайно важливим для поліпшення подальших досліджень.

Він наголосив, що основними причинами зростання надходжень до центральних місцевих бюджетів – це активізація підприємств

та активізація імпортно-експортних операцій, деяким чином вплинули інфляційні процеси в країні, зростання обмінного курсу, який позитивно вплинув на надходження до бюджету в гривневому еквіваленті, і в тому числі зростання мінімальної заробітної плати.

Петер Голяш, експерт словацького Інституту соціальних та економічних реформ (INEKO) зауважив, що проект з транспарентності та прозорості фінансових бюджетів попередньо був успішно імплементований в інших європейських країнах, а саме в Вірменії, Сербії та Маке-

донії. «Свою місію ми вбачаємо в підтриманні транзакцій до демократії, пояснюючи людям чому це важливо для якості їх життя. Ми стали успішними завдяки більшому тиску на центральну владу та вимогам бути максимально відкритими. Найближчим часом ми сподіваємось на подібні результати і в Україні», – наголосив словацький партнер.

Отже, за підсумками 2016 року, серед міст з найкращим фінансовим станом є Одеса, яка має коефіцієнт у 8 балів, за нею Рівне – 7,5 бала, Полтава, Вінниця та Дніпро – по 7,1

бала. Серед аутсайдерів міст: Луцьк –3,8, Черкаси – 4, Херсон – 4,2. Найкращу динаміку серед міст продемонстрували: Вінниця, Жи-

томир та Кропивницький. Загалом вони досить сильно покращили своє фінансове становище.

Щодо рейтингу областей, то на першому місці у нас Запорізька область – 7,3, потім йде Черкаська область – 7,2, Волинська область – 7,1, Тернопільська область – 7 та Львівська область – 6,9. Серед областей з найгіршим фінансовим станом: Рівненська – 2,1, Дніпропетровська – 3,9, Луганська – 4, Донецька – 4,6 та Вінницька – 4,8 області. У 2016 році найкращу динаміку продемонстрували наступні області – Львівська, Чернівецька та Тернопільська», – наголосив експерт.

Фінансове здоров'я чи як ще його називають фінансове становище – це підсумковий показник, який дозволяє виміряти фінансовий стан міста чи регіону і порівняти його з ситуацією в інших муніципалітетах чи з середнім значенням по країні.

Дорога медицина: за 2 місяці витратили 64 мільйони для медзабезпечення на Буковині

Кожного місяця держава витрачає величезні кошти на функціонування та розвиток медичної галузі. Та чи помітно це пересічному пацієнту? У той час, як медицина знаходиться на третьому місці по корумпованості в Україні, а держава зі «скреготом» запускає медреформу ми дослідили у чії кишені «перетікають» кошти спрямовані на медичну сферу. Під приціл потрапили закупівлі здійснені у вересні – жовтні 2017 року, що мають відношення до медичної галузі на Буковині.

Самий «жирний» тендер у цей період виграла фірма «Будторгінвест». Компанія колишнього очільника управління капітального будівництва Чернівецької ОДА Івана Дякона побудує пологове відділення у м. Хотин за майже 35 млн. грн.

Чернівецький обласний клінічний кардіологічний диспансер оголосив тендер на візуалізаційне обладнання для потреб медицини, стоматології та ветеринарної медицини. Очікувана вартість складає 23 млн. грн.

Міська клінічна лікарня № 3 закупила 5 медичних ліжок-каталок для перевезення хворих. Витратили на цю закупівлю 564 тис. грн. За 620 тис. грн. у цій же лікарні буде капітально відремонтовано санвузли. Роботи виконає будівельна компанія «Будмайстер плюс».

Чернівецький обласний клінічний онкологічний диспансер закупив на 148 тис. грн. рентгеновської плівки у ТОВ «Поиск-Ніка» та на 245 тис. грн. пристроїв для її проявлення у ФОП Труфанов Антон Володимирович. Також диспансер закупив фармацевтичної продукції майже на 1 млн. грн. у ТОВ «Бізнес Центр Фармація», ТОВ «Фармпротект» та у ТОВ «Фармадіс».

Варто відзначити, що всі три фірми київські. Якщо ТОВ «Бізнес Центр Фармація» і ТОВ «Фармпротект» у «зраді» помічені не були, то підприємство ТОВ «Фармадіс», яке виграло найбільший лот помічене у таких антикорупційних розслідуваннях: 1) активісти Центру протидії корупції припускають, що ця фірма є «ручною» для Петра Багрія.

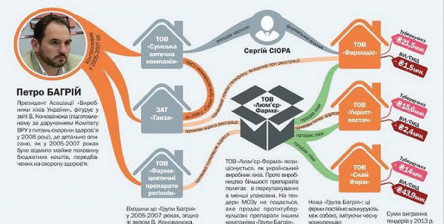
Також ця фірма фігурує у розслідуванні «Наші Гроші».

ЩЕ НЕ ВСЕ!

Чернівецька обласна клінічна лікарня закупила фармацевтичної продукції (Darbepoetin alfa – 563 шт.) на суму 855422.20 грн. знову ж таки у ТОВ «Фармадіс». А газ на суму 421610 грн. було закуплено у ТОВ «Авант Трейдинг».

Міській дитячій поліклініці за 412180 грн. відремонтують дах. Договір було укладено з ТОВ «Сенс Груп». До речі, інші, дешевші пропозиції було відхилено.

«Група Багрія»: псевдоконкуренти на держзакупівлях

До 30 листопада ремонт має бути завершено.

Також міська дитяча поліклініка закупила алерген туберкульозний очищений рідкий (4343 комплектів) за 521580 грн. у спільного українсько-естонського підприємства «Оптіма-фарм ЛТД».

Управління капітального будівництва Чернівецької обласної державної адміністрації уклало угоду з НВФ «Капітал» на капітальний ремонт покрівлі корпусу 1-го фтизіатричного відділення по вул. І. Богуня у м. Чернівці – на суму 667400 грн.

І завершує наш дайджест медичних закупівель у вересні-жовтні Глибоцька центральна районна комунальна лікарня, яка замовила послуги з постачання теплової енергії на суму 1046676.40 грн у ТОВ «Теплоінвестсервіс».

Понад 64 млн. грн. за два місяці було витрачено на медзакупівлі, ремонти та будівництво медичних закладів на Буковині. Багато це чи мало? Відчують пацієнти. Бережіть себе!

Максим Волошин

Підприємство, яке підозрюють у привласненні грошей із бюджету, виграло торги на ремонт вулиці Волкова у Черкасах

На початку жовтня департамент економіки та розвитку Черкаської міськради оголосив торги (<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-09-15-000109-a>) на капітальний ремонт двох кварталів вулиці Волкова у Черкасах - від Чорновола до Різдяної. Оголошена сума закупівлі - 6 млн 851 тис. грн.

На початку жовтня департамент економіки та розвитку Черкаської міськради оголосив торги (<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-09-15-000109-a>) на капітальний ремонт двох кварталів вулиці Волкова у Черкасах – від Чорновола до Різдяної. Оголошена сума закупівлі – 6 млн. 851 тис. грн.

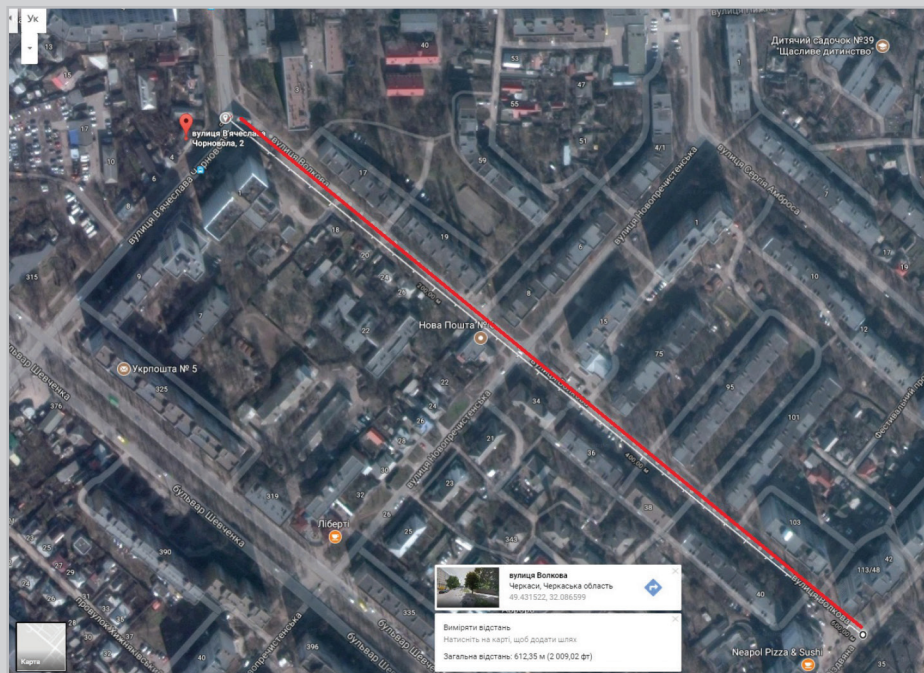
Згідно з картою Google, довжина ділянки становить близько 600 метрів. У тендерній документації вказано, що ремонт вулиці мають закінчити у вересні 2018 року.

Аукціон відбувся 12 жовтня. Участь у ньому взяли дві фірми – ТОВ «Главшляхбуд» і ТОВ «Лимож». Останнє підприємство запропонувало на 20 тис. грн меншу ціну, ніж «Главшляхбуд», – 6,8 млн. грн.

ТОВ «Лимож» зареєстровано у травні 2010 року. Його статутний капітал – 884 гривні. За два останні роки «Лимож» виграло підрядів з черкаського та смілянського бюджетів на 44 млн. грн – на послуги з поточного ремонту черкаських доріг, ремонт тротуарів та укладання плитки, капітальний ремонт вулиці Хоменка у Черкасах, а також капітальний ремонт двох вулиць у Смілі – Незалежності та Перемоги.

Ось на що ТОВ «Лимож» отримало гроші з бюджету

НАЗВА ПІДРЯДУ	СУМА	ДАТА УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ
Поточний ремонт доріг ум. Черкаси	5 млн 434 тис.грн	19 вересня 2016 року
Капітальний ремонт вулиці Хоменка м. Черкаси	7 млн 287 тис. грн	27 жовтня 2016 року
Капітальний ремонт вулиці Перемоги, м. Сміла	1 млн 275 тис. грн	1 червня 2017 року
Капітальний ремонт вулиці Незалежності, м. Сміла	2 млн 172 тис. грн	22 червня 2017 року
Капітальний ремонт вул. Хоменка (додаткова угода)	3 млн 519 тис. грн	26 червня 2017 року
Ремонт тротуарів м. Черкаси	5 млн 882 тис.	02 серпня 2017 року
Поточний ремонт доріг, м.Черкаси	18 млн 800 тис.	25 липня 2017 року

Засновником підприємства є **Сергій Колесниченко**. Ще одне його фірма «**Колтех-транс**» за останній рік виграло тендерів із міського бюджету на майже 12 млн. грн.

І «Лимож» і «Колтех-транс» є фігурантами кримінальних проваджень, відкритих цього року. Обоє підозрюють у розтраті бюджетних грошей.

У липні 2017 року слідчі Черкаського відділу поліції відкрили кримінальне провадження за статтею 191 ч. 3 («Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем»). Ними встановлено, що за допомогою ряду фіктивних підприємств група осіб завищувала обсяги виконаних ремонтних робіт і цін на будівельні матеріали. Про це йдеться в ухвалі Соснівського районного суду від 11 вересня (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/68748781>).

У ході досудового розслідування встановлено перелік фірм, які входять до фінансово-промислової групи з привласнення бюджетних коштів.

Це підприємства Василя Колесниченка – ТОВ «Черкасишляхбуд-Плюс», ТОВ «Грін Таун 2016», ТОВ «Черкасишляхбуд», ТОВ «Колтех-Транс», ТОВ «Лимож».

Згідно з матеріалами слідства, керівники підприємства з метою привласнення бюджетних коштів залучили до злочинної схеми зареєстровані на підставних осіб наступні фірми – ПП «БІЛАШЕНКО Н.В.», ТОВ «Інститут гідротехніч-

них робіт», ПП «АСМ-Респект», ПП «Ліпона».

ТОВ «Колтех-Транс» формує необґрунтований «податковий кредит» від вищевказаних суб'єктів господарювання за рахунок (безтоварного) придбання асфальтобетону, щебня, бітуму, гранвідсіву, бензину А-92, А-95, послуг автотранспорту, робіт із ремонту асфальтобетонного покриття.

За попередніми підрахунками прокурора Павлової А., учасники злочинної схеми протягом 2016–2017 років освоїли близько 30 млн. грн, з яких **привласнили більше 5 млн. грн** державних коштів.

Прокурор просила суддю надати дозвіл на тимчасовий доступ до речей і документів, пов'язаних із виконанням робіт з поточного та капітального ремонту вулично-дорожньої мережі в Черкасах ТОВ «Грін Таун» і ТОВ «Колтех-Транс». Суддя клопотання прокурора задовольнив і дозволив вилучити необхідні документи, які знаходяться у володінні КП «Челуаш».

РЕМОНТ, ЯКОГО НЕ БУЛО

У серпні 2017 поліція порушила ще одне кримінальне провадження за тією ж статтею (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/68436179>).

У ньому йдеться про розтрату бюджетних грошей у 2016-му році на ремонті вулиці Нижня Горова у Черкасах. За нього з міського бюджету ТОВ «Лимож» заплатили майже 6,2 млн. грн.

Згідно з матеріалами слідства, департамент житлово-комуналь-

ного комплексу Черкаської міської ради заплатив ТОВ «Лимож» за ремонт, якого не було. Департамент видав довідку на ім'я ТОВ «Лимож», що роботи з ремонту Нижньої Горової надано в повному обсязі і що претензій до підрядника немає. У судовій ухвалі сказано: «проведеним візуальним оглядом дорожнього покриття по вул. Нижня Горова в м. Черкаси, встановлено, що жодних робіт з ремонту вулично-дорожньої мережі (поточний ремонт дорожнього покриття) не виконувалося».

Заради справедливості зазначимо, що конкурент ТОВ «Лимож» на торгах із реконструкції вулиці Волкова теж фігурує в кримінальному провадженні через розтрату бюджетних грошей (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/69217798>).

Слідство встановило, що гроші, які отримало ТОВ «Главшляхбуд» за рахунок бюджету, конвертуються у готівку з метою подальшого їх привласнення через фіктивні суб'єкти господарювання, зареєстрованих на підставних осіб.

За попередніми підрахунками слідства, учасники злочинної схеми протягом 2016–2017 років освоїли близько 100 млн. грн з бюджету, з яких привласнили більше 20 млн. грн.

За останні два роки «Главшляхбуд» виграв тендерів на 338 млн. грн.

20 жовтня у системі «Прозорро» опубліковано намір укласти договір із ТОВ «Лимож». Наразі його не підписали.

Олексій Хуторний

Презентація результатів прозорості регіонів відбулася у стінах Хмельницької обласної ради

У червні 2017 року Міжнародний центр перспективних досліджень спільно з Інститутом соціальних та економічних реформ (INEKO, Словаччина) в рамках проекту «Транспарентність, фінансове здоров'я та конкурентоспроможність місцевого самоврядування в Україні» презентували рейтинг прозорості 22 регіонів України у вигляді веб-платформи, на якій висвітлені як всі показники рейтингу, так і рекомендації для підвищення рівня прозорості обласних рад.

За результатами цього дослідження Хмельницька обласна рада зайняла 17 місце із показником рівня прозорості – 43%. Однак в загальному, враховуючи рейтинг усіх обласних рад, можна говорити лише про напівпрозорість обласних рад в Україні, оскільки найвищий рівень прозорості Кіровоградської області становить 58,5%, Харківської – 56%, Запорізької – 55,5%. Найменш прозорими, за результатами дослідження, є Тернопільська та Херсонська області з результатом прозорості на рівні 34%, Чернівецька – 31%, Чернігівська – 30%.

18 жовтня 2017 року регіональний координатор проекту в Хмельницькій області Альона Береза презентувала методологію рейтингу прозорості регіонів, презентувала результати Хмельницької області та провела консультацію для працівників апарату. Під час презентації були присутні заступник керівника виконавчого апарату обласної ради Тетяна Зеленко та керуючий справами виконавчого апарату Валентина Поліщук, які надзвичайно посприяли його організації.

В процесі моніторингу офіційних веб-сайтів обласних рад експертами МЦПД було виокремлено 67 показників у 9 (дев'ятьох) основних сферах, які відображають ситуацію

щодо транспарентності обласних рад. Найбільш важливими сферами визначено інформаційну політику, складання бюджету, участь громадян, а також професійну етику та конфлікт інтересів. Загальний рейтинг може варіюватись від 0% (найгірший результат) до 100% (найкращий результат). Результати Хмельницької обласної ради такі:

- I. Інформаційна політика 73%
- II. Складання бюджету 27%
- III. Державні закупівлі 45%
- IV. Розпорядження майном 33%
- V. Соціальні послуги 100%
- VI. Кадрова політика 29%
- VII. Професійна етика та конфлікт інтересів 0%
- VIII. Участь громадян 54%
- IX. Медіа 50%

У сфері розпорядження майном Хмельницькій обласній раді важливо розмістити **порядки та умови участі щодо приватизації, відчуження та оренди об'єктів права комунальної власності**. Важливо також розміщувати на сайті **аналіз доцільності продажу/здачі в оренду об'єктів права комунальної власності**, поряд з тим важливо також вказати інформацію щодо **кожного проданого/зданого в оренду об'єкту із зазначенням розміру надходжень до обласного бюджету та особи, яка виграла конкурс**.

Розділ «Соціальні послуги» отримав найвищий рівень – 100%, що є найкращим показником серед усіх сфер, які оцінювались експертами.

У кадровій політиці обласна рада отримала не сильно хороші результати, а тому варто розпочати публікацію **оголошення про проведення конкурсу** на заміщення вакантної посади **за 1 місяць** до початку відбору, **результати процесу відбору**, в тому числі підсумкової оцінки і остаточного рейтингу претендентів, а також результати відбору хоча б за останні два роки.

Найгірші показники облрада отримала за розділ професійна етика та конфлікт інтересів, оскільки ці процеси в її стінах, на жаль, до цього часу не регламентовані. Важливо прийняти **Кодекс етики** як для депутатів облради, так і для посадових осіб. На веб-сайті доречно було розмістити інформацію про **телефон гарячої лінії** відповідних правоохоронних органів для повідомлення про **наявні факти вчинення корупційних діянь** працівниками обласної ради, депутатів обласної ради та голови обласної ради.

Для забезпечення прозорості роботи ради у сфері щодо участі громадян потрібно опублікувати

Рекомендації, які надані експертами для обласної ради, у першій сфері стосувались необхідності створення **онлайн-платформи для комунікації** між громадянином та обласною радою для подання скарг, пропозицій та звернень, запитів на інформацію; необхідності розміщення на офіційному **сайті матеріали засідань постійних комісій обласної ради** (в тому числі аудіо/відеозапис засідання, протоколи засідань, результати поіменного голосування) у повноцінному форматі, а також важливості розміщення на веб-сайті **звіту голови обласної ради про його роботу** (не рідше 1 разу на рік).

Варто також повноцінно наповнити розділ про депутатів обласної ради та розміщувати звіти про виконання запитів на публічну інформацію (не рідше 1 раз на рік). Не наповненим також залишається розділ, який присвячений розміщенню розпоряджень голови Хмельницької обласної ради, а тому важливо слідкувати за його наповненням.

Щодо бюджетної сфери, то Хмельницькій обласній раді потрібно роз-

містити **бюджети за 2014, 2015, 2016 роки** на своєму сайті, а також доречно було б створити окремий розділ для зручності пошуку користувачів веб-сайту. Важливим етапом у прозорості роботи є започаткування проведення **консультацій із громадянами та бізнесом** щодо змісту проекту бюджету на наступний рік (розробка порядку та графіку), а також за результатами цих консультацій розміщувати **звіт про проведення консультацій із громадянами та бізнесом**. Варто також запровадити механізм залучення громадян до співпраці в бюджетному процесі обласної ради – **бюджет участі**.

Щодо сфери «Державні закупівлі», облradі потрібно публікувати на веб-сайті на постійній основі **всі договори закупівель**, в тому числі всі зміни до них, а також відображувати в режимі реального часу **інформацію про закупівлі**, які здійснюються через **електронну систему закупівель ProZorro** з наданням відповідних гіперпосилань на актуальні пропозиції.

на веб-сайті в зручному для користувача вигляді **порядок доступу громадян до засідань обласної ради** (наприклад, в окремому розділі), **умови отримання грантів та фінансування соціальних проектів/конкурсів** з обласного бюджету жителями області та результати виділення такої допомоги. Для презентації інвестиційної привабливості Хмельниччини важливо розмістити на веб-сайті обласної ради інформацію про **завершені та триваючі** проекти з іноземним фінансуванням, що реалізуються в області (**грантових проектів, проектів міжнародної технічної**

допомоги), включаючи звіти про їх реалізацію.

Однак, найбільшим болючим питанням у прозорості роботи ради залишається сама потужність офіційного сайту, який зовсім нещодавно оновився зовнішньо, однак, на жаль, не став потужнішим, що видно не озброєним оком. Відсутність цієї потужності впливає і на можливість апарату ради розміщувати інформацію у зручному форматі та впливає на можливість створювати додаткові розділи окремих специфічних розділів (наприклад, бюджет, доступ до засі-

дань тощо) для зручності користувачів. Тому важливим є на сьогодні максимальне залучення депутатів Хмельницької обласної ради до вирішення цієї проблеми, адже саме вони приймають рішення про виділення фінансування на роботи для збільшення потужності офіційного веб-сайту. Відповідні звернення були передані депутатському корпусу Хмельницької обласної ради, тому сподіваємось, що під час розробки бюджету області на 2018 рік ця проблема знайде своє вирішення.

Альона Береза

«Шахта Надія» як це було:

Цього року Державному підприємству ПАТ «Шахта Надія», що знаходиться у селі Сілець на Львівщині виповнилося 55 років. Колектив шахти пишається, що ще чверть століття тому, коли підприємство хотіли закрити, саме їм вдалось вистояти на плаву без державних дотацій.

Так, у вересні цього року гірники вже виконали річний план, видобувши 135 тисяч тон вугілля та реалізувавши понад 128 тисяч тон на суму більше 189 млн. грн. При цьому податковий борг за жовтень цього року становить майже 150 млн. грн.

Очевидно, не все вугілля на шахті реалізують «через касу». Так, влітку цього року Прокуратура Львівської області розпочала досудове розслідування за фактом розкрадання посадовими особами кам'яного вугілля з ПАТ «Шахта Надія». В ході проведення обшуків було встановлено 4 вантажівок, які перевозили з «Шахти Надія» вугілля загальною кубомасою понад 60 м³. Як саме реалізували схему вивозу сировини з підприємства у прокуратурі не повідомили, тож ми пр дослідити її самостійно.

Так, заступник директора разом із начальником технічного комплексу ПАТ «Шахта Надія» уклали ряд договорів на купівлю вугілля з ТОВ ВП «ЗВЗ» та ТОВ «Енергопромхолдинг». Відповідно до цих угод, як повідомляється у реєстрі судових рішень, шахта мала реалізовувати певну кількість вугілля цим компаніям, проте фактично, під час відвантаження, використовуючи одні документи відпускалось одразу декілька партій сировини.

Вантажівки з вугіллям вирішили далеко не ховати і розмістили на ділянці для зберігання сировини, яку ТОВ ВП «ЗВЗ» орендує поблизу складу шахти «Зірчана» у селі Сілець.

Посаду заступником директора з матеріально-технічного постачання та збуту продукції ПАТ «Шахта Надія» займає Голінчак Богдан Богданович, а майже рік тому підприємство очолив Пугач Михайло Петрович, який до цього часу працював на посаді заступника директора з виробництва.

Опендатор
Відомості про підприємство

ПАТ "ШАХТА "НАДІЯ"
Повна назва: ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ШАХТА "НАДІЯ"
Код: 178175
Адреса: 80086, Львівська обл., Совацький район, село Сілець
Директор: Пугач Михайло Петрович
Стан: зареєстровано
Вид діяльності: 05.20 Добування кам'яного вугілля
Власники на 31.10.2017
МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ, внесок — 17 744 754 грн, 100%
Податковий борг
на 03.10.2017 — 154 578 000 грн.
Платник ПДВ
Монітор скідів — 1781713296, дата — 03.11.2017

Голінчак Богдан Богданович
2014, Львівська область, ПАТ "Шахта "Надія", Заступник директора з матеріально-технічного постачання та збуту
професійна діяльність
починає 30.03.2017

Додати документи у статус порівняння

1. ТИП ДОКУМЕНТА ТА ЗІСТІЙ ПЕРІОД
Шаржи
список, укладений на виконання функцій директора або заступника керівництва
заступник директора
2018

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО СФЕКТ ДІЯТУВАННЯ
Підприємство: ГОЛІНЧАК
Ім'я: БОГДАН

[illegible]

Хто такі ВП «ЗВЗ» та «Енергопромхолдинг» і чим вони займаються?

ТОВ ВП «ЗВЗ» зі статутним фондом всього 1 тисяча гривень зареєстрована в 2011 році, єдиним власником є житель міста Червоноград, Висоцький Андрій Михайлович. Раніше посаду директора займав Василь Боцко. Основний вид діяльності компанії – оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами. ТОВ ВП «ЗВЗ» фактично скуповує кам'яне вугілля і реалізує його вже як новий власник.

Організаційно-правова форма	ТОВАРИСТВО З ОМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
Назва юридичної особи	ВП "ЗБС"
Ідентифікаційний код юридичної особи	37796356
Центральна чи місцевий орган виконавчої влади, до сфери управління якого належить державне підприємство або частка держави у статутному капіталі юридичної особи, якщо ця частка становить не менше 25 відсотків	
Місцезаходження юридичної особи	80100, Львівська обл., місто Червоноград, вулиця ЛЬВІВСЬКА, будинки 46
	ИНКОВАЛИНА АНДРІЙ МИХАЙЛОВИЧ
Перелік засновників (учасників) юридичної особи, у тому числі правління,	Адреса засновників: 80100, Львівська обл., місто

«Дружить» компанія не лише з «Шахтою Надія», а й з іншими вугільними підприємствами Львівщини. Так, за інформацією ЄДРСР, впродовж грудня 2015 року керівництво державного підприємства «Львіввугілля» за попередньої змовою з ТОВ ВП «ЗВЗ» та відокремлених підрозділів «Шахта Степова» і «Шахта Лісова», відвантажили на адресу ТОВ ВП «ЗВЗ» 750 тон вугілля із якісними показниками золи 25%, вартість якого, згідно преїскурантної ціни Дер-

жавної вугільної компанії України становила 829665 грн. А документально оформили відвантаження вугілля із завищеними показниками зональності у 40%, внаслідок чого занижили суму оплати на 315 тис. грн. Виходить, ці кошти просто не доплатили державі, а ТОВ ВП «ЗВЗ» отримало 750 тон якісної сировини, яку зможе продавати вже з справжніми показниками у 25%.

Реалізовує ВП «ЗВЗ» куплене вугілля, беручи участь у відкритих торгах. Так, у 2014 році компанія перемогла у тендері Західного квартирно-експлуатаційного управління Міністерства оборони України на закупівлю кам'яного вугілля у розмірі майже 17 тон, вартістю більш як 20 млн. грн. Майже 4 тони вугілля ТОВ ВП «ЗВЗ» передало замовнику, а 13 залишило в себе на зберіганні.

[illegible]

Вберегти чуже вугілля на своїх складах ТОВ ВП «ЗВЗ» не вдалось. Вже у 2015 році, в ході проведення досудового розслідування слідчі встановили, що кількість вугілля на ТОВ ВП «ЗВЗ» значно менша ніж було передано на зберігання. Так, в компанії забракло майже 2 тонни вугілля на загальну суму понад 2 млн. грн., а те, що залишилось, в результаті змішування чи то інших факторів, стало неякісним, а значить дешевшим, ніж купували військові.

ТОВ «Енергопромхолдинг» засноване у 2015 році, власником і директором є Паберівський Михайло

[illegible]

та Боцко Людмила. Компанія так як і ТОВ ВП «ЗВЗ» займається торгівлею твердим паливом та орендують один офіс у ТОВ Компанія «ВСМ» у місті Червоноград, вулиця Львівська, 26. Окрім спільного офісу, «Енергопромхолдинг» замішаний майже у всіх злочинних схемах, що й ТОВ ВП «ЗВЗ», пов'язаних з вугільною промисловістю, ухиленню від сплати податків шляхом конвертації та підписанню фіктивних угод з вугільними підприємствами.

Назва юридичної особи	"ЕНЕРГОПРОМХОЛДИНГ"
Ідентифікаційний код юридичної особи	39799212
Центральний чи місцевий орган виконавчої влади, до сфери управління якого належить державне підприємство або частка держави у статутному капіталі юридичної особи, якщо ця частка становить не менше 25 відсотків	
Місцезнаходження юридичної особи	80300, Львівська обл., Жовківський район, місто Жовква, вулиця БХМЕЛІВНИЦЬКОГО, будинок 3
	ТАБЕРІВСЬКИЙ МИХАЙЛО ІОСИФОВИЧ
	Адреса засновника: 80362, Львівська обл., Жовківський район, селище міського типу Куликів, вулиця ШЕВЧЕНКА, будинок 65 б, квартира 8 А Розмір внеску до статутного

Всі ці правопорушення та низка кримінальних справ не заважає компаніям брати участь у відкритих торгах. Так, у травні цього року ТОВ «Енергопромхолдинг» перемогло у тендері на закупівлю кам'яного вугілля та паливних дров, який проводив Монастироцький психоневрологічний інтернат. ТОВ «Енергопромхолдинг» отримало замовлення на 374 тис. грн. При цьому сертифікат на вугілля

Протокол розкриття			
Учасник	Рішення	Пропозиція	Опубліковано
ГОП Меленків Ф.Г. #2601923373	Відхилити	351 000,00 UAH в ГрД	23 квітня 2017 - 1335
ГОП "ЕНЕРГОПРОСКОЛДІН" #39799212	Договорити	357 000,00 UAH в ГрД	Учасники 2017 - 1335

для ТОВ «Енергопромхолдинг» видало ТОВ ВП «ЗВЗ».

За час свого існування ТОВ «Енергопромхолдинг» перемогло на 60 закупівлях та отримало від розпорядників державних коштів понад 100 мільйонів гривень.

Вимоги про усунення порушення

Номер вимоги: UA-2017-04-04-000281-а.с1

Статус: **Відповідь надана**

Учасник: ТОВ Стиль 5, Код ЄДРПОУ:13815620

🕒 Дата подання: 15 травня 2017 • 16:49

недійсний сертифікат

Тов ВП"ЗВЗ" не має КВЕДУ необхідного виду діяльності

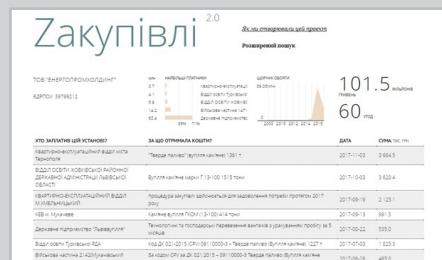
Документи

Рішення замовника: Вимога не задоволена

🕒 18 травня 2017 • 09:47

Просимо врахувати наше пояснення для використання в роботі.

Документи

джених дій, спотворені результатів торгів на закупівлю вугілля Департаментом ЖКГ Львівської облдержадміністрації.

Мирослав Сімка

Деякі питання стосовно досягнення прозорості місцевого бюджету

Сьогодні розглянемо, як місцева влада може зробити більш прозорим та доступним для громадськості процес виконання місцевого бюджету.

Склад видатків місцевих бюджетів у різних країнах є різним, проте можна визначити ряд принципів загального характеру, за якими відбувається закріплення повноважень із здійснення видатків за органами влади різних рівнів.

Перший з таких принципів **прозорість: повноваження на здійснення видатків місцевими органами влади мають бути врегульовані**

законом. При цьому слід розрізняти видаткові **повноваження**:

- ✓ закріплені за місцевими органами влади,
- ✓ делеговані їм урядом країни,
- ✓ що спільно здійснюються центральними та місцевими органами влади.

Один із принципів бюджетної системи України, за допомогою яко-

го визначається, які послуги повинні надаватися на державному та місцевому рівні, є принцип **субсидіарності**.

Принцип *субсидіарності* означає розподіл видів видатків між державним бюджетом та місцевими бюджетами, а також між місцевими бюджетами, що ґрунтується на максимально можливому наближенні надання суспільних послуг до їх безпосереднього споживача.

Згідно цього принципу в Україні надання бюджетних послуг закріплюється за рівнем влади, який може *максимально ефективно* їх профінансувати та є *максимально наближеним* до споживачів бюджетних послуг.

Перелік видатків, що можуть здійснюватись з місцевих бюджетів визначений статтями **89, 90 та 91 Бюджетного кодексу України**, тобто цим кодексом встановлено розмежування видів видатків між видами місцевих бюджетів і відповідальність за їхнє фінансування та виконання.

В кожному місцевому бюджеті видатки визначаються окремо по кожній бюджетній галузі виходячи із загального ресурсу бюджету громади та *пріоритетності* здійснення видатків.

На відміну від доходів, видатки бюджету у переважній більшості потенційно можна віднести до бюджетних стимулів.

Безпосереднє **перетворення видатків місцевого бюджету у стимули** можливе за допомогою:

- ✓ вибору прогресивних напрямів бюджетного фінансування (спрямування коштів на удосконалення галузевої та територіальної структури економіки, першочергове забезпечення галузей і виробництв, які забезпечують високі темпи розвитку);
- ✓ пріоритетних напрямів бюджетного фінансування;
- ✓ оптимізації мережі;
- ✓ запровадження заходів з енергоефективності з метою скорочення видатків на оплату за спожиті енергоносії;

- ✓ залучення недержавних структур для підвищення ефективності функціонування комунального господарства та надання окремих соціальних послуг, послуг з благоустрою тощо;
- ✓ прозорості проведення тендерних закупівель (випуск інформаційних оглядів щодо цих процедур та розміщення їх у доступних для мешканців місцях);
- ✓ регулярного звітування місцевих депутатів і посадових осіб перед виборцями;
- ✓ ініціатив з боку громадянського суспільства (від експертної аналітики відкритих даних, особливо щодо витрат бюджетних коштів і держзакупівель, до участі у прийнятті рішень щодо розподілу коштів, у тому числі через громадський бюджет);
- ✓ встановлення власних обов'язкових процедур публічності і прозорості витрачання бюджетних коштів, які б робили зловживання неможливим, або, принаймні, доволі складним (наприклад, прийняття положення про проведення бюджетних слухань; залучення засобів масової інформації на основні етапи бюджетного процесу, періодична публікація підсумків виконання бюджету та витрачання бюджетних коштів, випуск інформаційних оглядів та розміщення їх у доступних для мешканців місцях; обговорення витрат бюджету в населених пунктах (в об'єднаних територіальних громадах – за участю старост), застосування інтерактивних веб-сайтів, де є не лише актуальна інформація у форматі відкритих даних, а і функція коментуван-

ня, обговорення, надання пропозицій та ін.).

Отже, прозора місцева влада розпочинається з прозорого використання бюджетних коштів.

Як можна досягти прозорості бюджетного процесу на місцевому рівні? Загальними **напрямами** підвищення прозорості місцевих бюджетів є:

- 1) узгодження позиції влади і громадян щодо напрямків використання бюджетних коштів;
- 2) підвищення довіри громадян до влади та підзвітність влади суспільству;
- 3) посилення контролю за бюджетним процесом;
- 4) збільшення відповідальності влади перед громадою.

Як правило, *механізм взаємодії* громадськості з органами місцевого самоврядування **не працює** у разі, якщо:

- ✓ громадськість не отримує необхідну публічну інформацію;
- ✓ громадськість не спроможна проаналізувати ефективність діяльності місцевої влади на базі отриманої інформації;
- ✓ немає ефективного зворотнього зв'язку від громадськості до органу місцевого самоврядування.

Що може зробити місцева влада аби відносини з громадою стали прозорими?

- ✓ По-перше, забезпечити громадян повною та прозорою інформацією
- ✓ По-друге, залучити мешканців до обговорення стратегії розвитку громади.

Наслідком таких дій буде зростання рівня взаємної довіри та поступова зміна позиції громадян з «контролера» до «партнера» влади.

Спробуємо змоделювати етапи відносин «місцева влада - громада» в різних умовах доступності та прозорості фінансової інформації:

1. **Органи місцевого самоврядування не поширюють інформацію про результати власної діяльності** – громадяни вважають, що місцева влада приймає рішення самостійно, без погодження з громадою. Відповідно громадяни не знають своїх прав та не проявляють зацікавленості у результатах діяльності місцевої влади.
2. **Органи місцевого самоврядування в односторонньому порядку поширюють інформацію для членів територіальної громади** (оприлюднюються лише копії прийнятих рішень, документів, що мають свою специфіку) – громадськість не сприймає інформацію належним чином та не проводить її достатній аналіз. Інформація, що надається в ускладненому вигляді може бути незрозумілою для членів громади.
3. **Зворотній зв'язок і консультування між органами місцевого самоврядування та громадськими організаціями, громадянами** (відбувається постійний двосторонній обмін інформацією, місцева влада йде на зустріч конструктивному діалогу та сприймає побажання громади) – громада починає здійснювати контроль діяльності місцевої влади, висловлювати невдоволеність та надавати свої пропозиції щодо вирішення проблем.

4. **Участь громади у самоврядуванні, спільне прийняття рішень із залученням громади** (основні рішення приймаються виключно за умови погодження з громадянами та врахування їх інтересів) – громада активно висловлює ініціативи та перебирає на себе частину обов'язків місцевих рад, які вона може виконувати більш ефективно.

Що можуть зробити громадяни / громадські організації для підвищення прозорості використання бюджетних коштів в інтересах громади?

Наприклад, виявилось, що місцевою владою порушуються права та інтереси громадян.

У такому разі може бути застосований загальний механізм вирішення проблеми, який є таким:

1. Визначення проблеми (ідентифікація проблеми, пов'язаної з порушенням прав та інтересів членів громади, обґрунтування її, збір інформації (шляхом запитів), необхідної для підтвердження існування проблеми та аргументації необхідності її вирішення).
2. Розробка пропозиції (включає в себе структурування, пріоритет від громадських організацій та варіанти дій для органів самоврядування)
3. Звернення до органів місцевої влади з конкретним планом щодо вирішення проблеми, яке може включати проектні пропозиції.
4. Донесення пропозиції до розгляду органом місцевого самоврядування та робота над вирішенням проблеми.

Слід пам'ятати, що **кожна проблема** у кожному конкретному випадку має:

- бути чітко сформульована та відповідати визначеним критеріям (щоб не порушувати права групи людей проблему можна вирішити на локальному рівні);
- мати чіткі показники вирішення (як для формулювання проблеми, так і на етапі контролю вирішення).

Приклади правильно сформульованої проблеми:

- ✓ Ями на дорогах по вулиці Лісовій;
- ✓ У Дніпровському районі функціонує 1 парк із 5;
- ✓ До дитячого садочку № 1 нікого не приймають за офіційною чергою, але постійно зараховують нових дітей;
- ✓ Школа № 2 не ремонтується 6 років.

Приклади неправильно сформульованої проблеми:

- ✓ Високі податки;
- ✓ Низький рівень освіти;
- ✓ Висока вартість послуг ЖКХ.

Громадянину/громадській організації потрібна ПУБЛІЧНА ІНФОРМАЦІЯ, якої немає у вільному доступі.

Отримати таку інформацію допоможе Інформаційний запит, який має містити:

- ✓ Ім'я запитувача / найменування організації;
- ✓ Поштову або електронну адресу;
- ✓ Номер телефону;

- ✓ Текст запиту з описом інформації, яку ви хочете отримати;
- ✓ Вид, назву, реквізити чи зміст документа;
- ✓ Дату і підпис (для електронних інформаційних запитів підпис не є обов'язковим).

Громадянин / громадська організація хоче подати ПРОПОЗИЦІЮ до місцевих органів влади для вирішення певних проблем.

Правильно розроблена пропозиція складається з трьох абзаців:

- ВСТУП (містить опис чітко сформульованої проблеми та групи населення, що постраждали від цієї проблеми);
- висловлення ПРОПОЗИЦІЇ (містить обґрунтування проблеми по якісних і кількісних показниках. Бажано навести дані з державних статистичних джерел, показати інформацію в динаміці по роках та можливо по різних територіях/регіонах. В цій частині листа громадянин має запропонувати шляхи та конкретні дії для вирішення тієї проблеми, що склалася (своє бачення);
- АРГУМЕНТАЦІЯ (необхідно чітко визначити та описати, на яку допомогу ви розраховуєте з боку місцевої влади).

Для того щоб почати діалог з місцевою владою стосовно підготовленої пропозиції існує ряд інструментів:

- ✓ Закон України «Про звернення громадян»;
- ✓ Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (ст. 13) ;
- ✓ громадські слухання;
- ✓ зустрічі;
- ✓ дорадчі комітети тощо.

Базовим способом донесення пропозиції до представників місцевої влади є ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН.

Звернення може бути у двох формах:

- усним (особисто, через контакт центр, за допомогою телефонного зв'язку);
- письмовим (поштою, передається до відповідного органу, електронне звернення).

Звернення повинно містити наступну інформацію:

- ✓ прізвище, ім'я, по батькові;
- ✓ місце проживання громадянина;
- ✓ суть порушеного питання, пропозиції, заяви, скарги, прохання чи вимоги;
- ✓ підпис заявника із зазначенням дати;
- ✓ електронне звернення – електрону поштову адресу, на яку заявнику може бути надіслано відповідь.

Комплексним процесом, який потребує взаємодії

декількох суб'єктів (активістів, місцевих громадських організацій, представників ЗМІ) є БОРОТЬБА з причинами РОЗТРАТИ, що порушує права громадян.

Процес передбачає:

- ідентифікування випадків розтрати, що порушує права людини (формулювання проблеми та формування робочої групи за її вирішення);
- збір доказової бази (підтвердження випадку корупції та отримання доказової інформації);
- отримання підтримки громадськості (отримання достатньої підтримки громади для привернення уваги депутатів);
- вирішення причини розтрати (співпраця з депутатами);
- кроки по протидії корупції (розробка та імплементація плану по вирішення причини корупції).

Отже, наразі існує цілий ряд **методів, що дозволяють** громадянам **відчути себе повноправними учасниками** бюджетного процесу. Іншими словами, в умовах доступності, прозорості та повноти інформації громадськість здатна **самостійно контролювати** процес витрачання бюджетних коштів та ефективність виконання своїх повноважень місцевою владою.

Тетяна Овчаренко

Дана публікація підготовлена експертами Міжнародного центру перспективних досліджень в рамках проекту: «Транспарентність, фінансове здоров'я та конкурентоспроможність місцевого самоврядування в Україні», що реалізується МЦПД та словацькою недержавною неприбутковою організацією INEKO за фінансової підтримки Посольства США в Україні.

Над випуском працювали: **І. Степанова**

©2017 Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД).
У разі цитування обов'язкове посилання на МЦПД.